

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ab||roganda Missa || Privata Marti-||ni Lvtheri ||
Senten-||tia**

Luther, Martin

Wittembergae, 1522

VD16 L 3619

Primvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33296

ubi peccata & damnatio summa est, Sic cū peruerso peruertit deus, psal. xvii. Hæc uero ex multis retuli, ut animo tuo Christiane lector persuadeas, nihil mirum esse, si sacrificiū ex missa facere sint ausi, qui uideas, tam stultis & impiis opinionibus eos agitari in ea re, ut omnia recta peruertant, & nihil dignū sacramento isto sentiant & faciant, ut non modo suspectum sed plane fugiendum esse scias, quicquid eorū usus & consuetudo præscribit. Quid enim reliquū boni faciant in missa, quando memoriam Christi & fidem extinguunt, & opus loco eius erigunt? Veniamus itaq; ad ipsa uerba Euangelica, & per ordinem ea cōtemplamur, quid nos doceant in Missa spectare.

PRIMUM.

Abunde satis esse nobis debuit, ipsum exemplum Christi & Apostolorum, quandoquidē credimus, Omnem Christi actionem nostram esse instructionem, seu ut ipsemet dixit, Exemplū dedi uobis, ut quemadmodum ego feci uobis ita & uos faciatis. Quin hoc ipso loco, uelut præuidens futuras istas lupos & lupos Arabiæ dicit, Hoc facite in mei memoriā. Quid est, Hoc facite? Nonne hoc quod ego modo facio uobiscum? Quid autem facit? Nunquid aureo calice, pallis & infinitis his rerum uarietatibus ornatus sacrificat? Nequaquā, sed panem accipit & uerbo, quo dicit, Hoc est corpus meum, mutat in corpus suū, & dat manducandum discipulis. Si igitur inuenias fideles, qui simplicissimū hunc ritum imitantur aut imitari uolūt, omissis omnibus, quæ per homines adiecta sunt, caue tu hæreticos dixeris, nisi Christum quoq; hæreticum simul criminari uelis, opponent enim tibi uerbum, non Papæ, non lupanum, non patrū, sed ipsius Christi. Hoc facite. Et tu cū audieris, Hoc facite, aliud in illis & Christo factum esse, docere non potens, inuenieris cū Parrhisiē. uel rudis, asinus, uel insignis blasphemator Christi. Finge ergo uel Græcos uel Boemos, hoc simplici & Christianissimo ritu, facientes, quod Christus hic dicit, Hoc facite, Et ex alia parte sedere alto solio buccas illas indoctissimas & impiissimas, Papam, Cardinales, Episcopos, Sacerdotes, Monachos, cum lupanaribus Parrhisiē & Louaniē & sororibus suis Sodomæ &

Lupi deserti
Episcopi no-
storū tempo-
rum.

ma & Gomorra. Quæ ubi uiderint paruulum & contemptum
hunc gregem Christi sic facere, incipiant supercilium tollere,
nasum crispate & turgenti gutture uoces rotare, in hunc modum,
Ecce isti hæretici & schismatici non seruant ritum Romanæ ec-
clesiæ, nec principia fidei & opiniones Parrhisensis almæ facul-
tatis, placeantq; sibi solita philautia de sola multitudine lau-
torum & indoctorum, citra omne testimoniū scripturæ, quasi
errare ipsi non possint. Quid hic facies aut iudicabis? Sequeris
ne turbam & multitudinem ad malum contra legē dei, & dese-
res paucitatem ad bonum? cum uideas hic uerbum Christi, illic
nero uerbum hominū regnare, unde certus esse cogeris, oculos
Christi eo spectare ubi uerbū suum regnat, etiam si duo tantū
essent ibi congregati. Auersos autem esse, ubi uerbum suū exu-
lat, etiā si tot Papæ, quot folia syluæ, tot Cardinales, quot gra-
na, tot Episcopi quot guttæ maris, omnesq; toti aurati, gem-
mati, purpurati & mulati & asinati ibi essent. Nonne præ ma-
iestate uerbi Christi omnes has laruas pro stercore terræ haberes
iustissime? Quid est ergo ut metuas a facie istorum leuissimorū
hominum? qui Christum habes tecum & secundum uerbum
eius facis. Nonne Iohannes de eo dicit? Maior est qui in nobis
est, quā qui in mundo est. Damnent itaq; lupæ & laruæ istæ tuū
factum, & erigant sacrificia quæ ignorant, iactent patres, uehāt
concilia, proferant malthorum usum, tibi sufficiat unus & solus
Christus cum paucis suis in hoc mundo, de quo certissimus es,
non sacrificasse eum panem & uinum in ultima cæna. Nō dam-
nabit te, quod illi te iudicant, sed coronabit quod sese, nō illos
secutus fueris. Tu habes uerbū & exemplum Christi, quod osten-
tes & opponas etiam portis inferi, illi quid habent? Infulas, pi-
leos, rasos uertices, annulos & sigilla. His enim argumentis pro-
bant, quæcunq; probant. Et in his rebus pendet ius & uis decer-
nendi quæstiones fidei, quas si eis detraxeris, non plus Episco-
paliū rerum in eis inuenias, quā in isto asino & trunco.

Cōmendet itaq; diligenter pius animus, conscientia suæ hoc
fidele exemplum Christi, nec dubitet, nulli prorsus angelorum
licere, nedū bullis humanis e sacramento dei facere, qd Christus

Christus non
sacrificauit pa-
nem in cæna.
Non igitur est
sacrificium.

E

ipse non fecit. Quod si qua ratione etiã liceret, per impossibile, adhuc non est integrũ neq; tutũ Christiano, ab exemplo Christi discedere, & aliquid sine exemplo eius innouare, præsertim in re tanta. Vt quid em̃ nos ille suo & exemplo & uerbo docet & præit, si licet aliud tentare, sine uerbo & exemplo eius? Cur uenit in hunc mūdum, si non satis est eum sequi in iis quæ nobis ostendit? Aliud est sane, quod cerimoniais & uestibus additis aliter nunc tractatur, quã a Christo tractabatur. In iis enim hoc solum noxiũ & damnandũ est, si necessario ad rem pertinere credant & conscientias uehent, cũ sint libera omnia, quæ in Christi institutione non inueniuntur, quæ libertas facit ut innoxia sint. At sacrificiũ ex eo facere, hoc nõ est aliquod externũ addere, sed substantiã ipsam sacramenti & totũ quod est a Christo institutũ, mutare. Hoc non modo sine exemplo, sed & contra rẽ ipsam & exemplũ est. Nec libertas hoc malũ potest innoxium facere, sed damnandũ & detestabile est ut summa idolatria & blasphemia.

SECUNDO.

Verba missæ sunt uerba pmissionis, non igit̃ sacrificiũ Missa est,

Euidens est, uerba instituentis Christi, uerba pmissionis esse. Sic enim dicit, Hoc est corpus meum, quod pro uobis tradetur. Hic calix nouum testamentum est in meo sanguine, qui pro uobis effundetur. Neq; etiam lupanar ipsum Parrhisiense, omniũ infalsissimum & stupidissimum, tam stupidum esse potest, quin agnoscat hæc esse pmissionis uerba, inuolentia pignus eiusdem pmissionis, quod est corpus & sanguis Christi in pane & uino. Promittitur traditio corporis & effusio sanguinis in remissionem peccatorum, quæ est res noui testamenti, ut uidebimus. Ad pmissionem autẽ requiritur fides accipientium pmissionem & pignus pmissionis. Sine controuersia enim pmissio & fides sunt correlatiua, ut ubi pmissio non fuerit, fides esse non possit, Et ubi fides non fuerit, pmissio nihil sit. Atq; ut pmissio gratuita uenit absq; ullis meritis seu operibus donata, alioqui non pmissio sed merces & retributio esset, ita suscipitur sola fide sine operibus, alioqui opera mererent eam. Ideo pmissioni satis fit fide, & fidei satis fit pmissione. Semper enim opera euacuant pmissionẽ, & rursus pmissio eua-